

Mårten Olsson
Tillväxtchef
marten.olsson@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Remissyttrande på Länsstyrelsen Skånes förslag till regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021-2025

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne har skickat remissversion av "Tillsammans för ett hållbart Skåne – Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021-2025". Det regionala åtgärdsprogrammet ska bidra till att öka förutsättningarna att nå nationella och regionala miljömål samt den miljömässiga dimensionen av Agenda 2030 i Skåne. Programmet ska ge vägledning och stöd för prioritering av åtgärder och utvecklingsinsatser hos aktörer i länet och stimulera till ökad samverkan i det samlade regionala miljöarbete under programperioden 2021-2025.

Trelleborgs kommun är positiv till förslaget till Åtgärdsplan rent generellt men har några synpunkter och kommentarer. Remissversionen stämmer väl överens med Trelleborgs kommuns egna miljömål.

Yttrandet sker genom att ett särskilt svarsformulär fylls i.

Beslutsunderlag

KS 2021/472 Tjänsteskrivelse Remissyttrande regionalt åtgärdsprogram (denna skrivelse)

Svarsformulär Del 1- 6

Remisshandling Tillsammans för ett hållbart Skåne – Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021-2025 (LST 501-33781-2020)

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår besluta

att anta förslag till remissyttrande som sitt eget

Beslutet skickas till

skane@lansstyrelsen.se ange 501-33781-2020

Ärendet

Länsstyrelsen Skåne har skickat remissversion av ”Tillsammans för ett hållbart Skåne – Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021-2025”. Trelleborgs kommun har erbjudits möjligheten att komma med ett yttrande.

Remissversionen har varit på intern remiss till SBF och TSF. SBF har lämnat synpunkter medan TSF inte har några synpunkter.

Yttrandet sker genom att ett särskilt svarsformulär fylls i.

Förslag till Åtgärdsprogram sammanfattas nedan:

Det finns ett stort engagemang för miljö- och hållbarhetsfrågor i alla delar av samhället idag och en vilja att vara med och bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle för alla. Trots att det sker många bra insatser inom miljöområdet i Skåne har vi en bit kvar till att nå de högt ställda miljömålen som säkerställer en miljömässig hållbar utveckling i länet. Arbetet för att nå våra miljömål måste fortsätta och är en viktig del av genomförandet av Agenda 2030 i Skåne.

Det regionala åtgärdsprogrammet ska bidra till att öka förutsättningarna att nå nationella och regionala miljömål samt den miljömässiga dimensionen av Agenda 2030 i Skåne. Programmet ska ge vägledning och stöd för prioritering av åtgärder och utvecklingsinsatser hos aktörer i länet och stimulera till ökad samverkan i det samlade regionala miljöarbete under programperioden 2021-2025.

Förslaget till åtgärdsprogram har tagits fram av Länsstyrelsen Skåne i dialog med aktörer i länet utifrån regionala utmaningar för att nå miljömålen och miljörelaterade globala hållbarhetsmål i Agenda 2030. En viktig del av processen har varit att kartlägga befintliga regionala strategier och program och hur dessa bidrar till arbetet för att nå ovanstående mål i Skåne. Förslag på åtgärder som redovisas i åtgärdsprogrammet beskriver i första hand ytterligare behov av insatser inom prioriterade områden för att förbättra miljötillståndet i länet och som kan ge synergier med en hållbar social, hälsomässig och ekonomisk utveckling.

Åtgärdsprogrammet lyfter fram 63 åtgärder som kan genomföras av aktörer som är verksamma i Skåne. Åtgärder redovisas inom fyra prioriterade områden, Hållbara städer och samhällen, Hållbar mark- och vattenanvändning, Hållbar livsmedelsförsörjning, och Hållbar konsumtion och produktion, vilka bedöms som särskilt centrala för att möta de regionala utmaningarna inom miljöområdet. Vidare redovisas regionala strategier och program som är viktiga för det regionala miljöarbetet. Se bild nedan för en sammanställning av strategiska program och förslag på regionala åtgärder i detta åtgärdsprogram.

Viktiga förutsättningar för ett framgångsrikt regionalt miljöarbete är ökad tvärspektoriell samverkan och ett brett hållbarhetsperspektiv tillsammans med ett fortsatt stort engagemang hos många aktörer i länet. Flera av åtgärder i åtgärdsprogrammet kan genomföras genom prioriteringar inom befintlig verksamhet, medan andra kräver extra finansiering. Genomförandet av åtgärdsprogrammet kommer att följas upp med stöd av Åtgärdswebben, som är ett publikt webbverktyg för uppföljning och redovisning av regionala åtgärdsprogram för miljömålen.

Prioriterat område	Regionala strategiska program	Förslag på regionala åtgärder
Hållbara städer och samhällen	<ul style="list-style-type: none"> Klimat- och energistrategi för Skåne Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050 Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2020–2030 Cykelstrategi för Skåne Mobilitetsplan för Skåne Persontågsstrategi 2020–2040 Strategi för den hållbara gods- och logistikregionen Skåne Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt Naturvårdsstrategi för Skåne och handlingsplan för grön infrastruktur Genomförandeplan för skydd av tätortsnära natur Åtgärdsprogram för vattenförvaltningen Regional handlingsplan för klimatanpassning 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regional dialog om hållbara städer 2. Utvecklad tvärssektoriell planering 3. Miljö- och hållbarhetskrav i riktlinjer för markanvisning 4. Gestaltning av hållbara livsmiljöer 5. Minskade störningar av trafikbuller i befintliga boendemiljöer 6. Resurseffektivt och cirkulärt byggande 7. Hållbar och cirkulär hantering av massor från byggande 8. Bostadstillsyn för hälsosamma boendemiljöer 9. Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet bevaras, används och utvecklas 10. Integrering av biologisk mångfald och ekosystemtjänster i urbana miljöer 11. Skydd av tätortsnära natur 12. Friluftslivet tydliggörs i samhällsplaneringen 13. Kommunal samordnad varudistribution för effektiv och robust varuförsörjning 14. Harmonisering av lokal energiplanering med den nationella energiomställningen
Hållbar mark- och vattenanvändning	<ul style="list-style-type: none"> Naturvårdsstrategi för Skåne och handlingsplan för grön infrastruktur Åtgärdsprogram för vattenförvaltningen Åtgärdsprogram för havsmiljön Skånsk skogsstrategi Klimat- och energistrategi för Skåne Regional handlingsplan för klimatanpassning Myrskyddsplanen Strategi för formellt skydd av skog Strategi för Västerhavet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Begränsad exploatering av jordbruksmark 2. Införande av klimatanpassningszoner i fysisk planering 3. Ökad användning av naturbaserade lösningar för klimatanpassning 4. Framtagande av ny regional vattenförsörjningsplan 5. Framtagande av ny våtmarksstrategi 6. Minskad miljöpåverkan från vattenkraft och dammar 7. Utveckling av samverkan för en hållbar marin miljö 8. Restaurering av marina miljöer genom återföring av sten 9. Kalkning av sjöar och vattendrag 10. Information om effekter på skogsmarken vid biobränsleuttag 11. Återföring av vedaska till skogsmark 12. Genomförande av strategi för formellt skydd av skog 13. Naturvårdsåtgärder för hotade arter 14. Kunskapen om kulturmiljön utvecklas 15. Regional strategi för friluftsliv 16. Minskade utsläpp av farliga kemiska ämnen 17. Undersökningar och effektivare åtgärder inom förorenade områden 18. Cirkulära avloppslösningar för återanvändning av renat avloppsvatten
Hållbar livsmedelsförsörjning	<ul style="list-style-type: none"> Skånes livsmedelsstrategi Regional handlingsplan för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet Naturvårdsstrategi för Skåne och handlingsplan för grön infrastruktur Åtgärdsprogram för vattenförvaltningen Klimat- och energistrategi för Skåne Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rådgivning och kompetensutveckling kring hållbara och robusta produktionssystem 2. Riktad rådgivning till ängs- och betesmarker 3. Strategi för småbiotoper i odlingslandskapet 4. Gynna vilda pollinatörer i hela landskapet 5. Stöd för teknikutveckling och digitalisering för ökad resurseffektivitet i livsmedelsproduktionen 6. Minskade läckage av växtskyddsmedel från växthus 7. Åtgärder för vattenhushållning och klimatanpassning i landskapet 8. Främja kolinlagring i jordbruksmark 9. Samverkan för att minska matsvinn 10. Inköp av miljöbra mat 11. Uppströmsarbete för minskade gifter i rötslam 12. Kunskapsuppbyggnad om fosforutvinning från rötslam 13. Stöd till affärsutveckling av företag på landsbygden 14. Samverkan för hållbar landsbygdsutveckling
Hållbar konsumtion och produktion	<ul style="list-style-type: none"> Klimat- och energistrategi för Skåne Skånes livsmedelsstrategi Regional handlingsplan för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stärka utbildningen för hållbar utveckling och främja ett livslångt lärande för alla 2. Utveckla arenor för ökad samverkan mellan forskning och samhälle i arbetet för hållbar utveckling 3. Framtagande av strategi för ökad samverkan mellan idéburen och offentlig sektor inom miljö och hållbarhet 4. Regional handlingsplan för cirkulär ekonomi 5. Kompetenscentrum för hållbara inköp 6. Förebyggande av avfall och ökat återbruk 7. Avfallsförebyggande genom tillsyn och prövning 8. Främja effektiv och hållbar vattenhushållning hos näringslivet 9. Systematiskt arbete med produktvalsprincipen vid hantering av kemiska ämnen 10. Strategiskt arbete för ett giftfritt Skåne 11. Hållbarhetssäkring av regionala ekonomiska stöd 12. Utveckling av näringslivets hållbarhetsarbete 13. Näringslivssatsning kring FN:s hållbarhetsmål som ett smörgåsbord för hållbara affärer 14. Hållbarhetssäkring av planer, beslut och investeringar 15. Minskad nedskräpning 16. Minskad miljöpåverkan från plast 17. Hållbara konsumtionsmönster för ökad livskvalitet

Trelleborgs kommuns generella ställningstagande över förslag till Åtgärdsplan

Trelleborgs kommun är positiv till förslaget till Åtgärdsplan rent generellt.

Kommunen är positiv till att Länsstyrelsens ambition är att ge vägledning och stöd

för prioriteringar av åtgärder och utvecklingsinsatser hos länets aktörer och att ökad samverkan mellan aktörerna stimuleras. Ökad samverkan, helst med Länsstyrelsens stöd, är en förutsättning för att samla och hushålla med resurser och att hela Skåne fortsatt drar åt samma håll och håller tempot uppe om Skåne ska lyckas med att nå de viktiga och ambitiösa miljömålen.

Kommuner anges ofta som huvudaktör för olika åtgärder som ska vara möjliga att påbörja och helst genomföra, under den relativt korta programperioden 2021-2025. Detta riskerar vara en svaghet, i form av en alltför optimistisk syn på kommunernas beredvillighet och förmåga att ha huvudansvar för åtgärder som pekats ut av någon annan instans och kanske inte harmonierar med vare sig innehåll, tidsperspektiv eller prioritering av resurser med kommunernas egna miljömål, prioriteringar och åtgärdsplaner.

Det tidigare regionala åtgärdsprogrammet för miljö kvalitetsmålen, till 2020, visar att åtgärderna inte genomförts helt och fullt. Programmet konstaterar också att målen inte nåtts. Intressant att miljömålen i Skåne inte nåtts, trots att miljöarbetet och miljömedvetenheten har utvecklats. En fördjupad analys hade varit intressant att ta del av: Vilka åtgärder är inte genomförda och varför inte? Varför når vi inte målen? Vad hindrar eller motverkar detta?

Världen står inför gigantiska utmaningar gällande global uppvärmning kopplat till utsläpp av växthusgaser. Detta faktum borde avhandlas särskilt och med stor tyngd också på hur vi i Skåne ska bidra till att möta dessa utmaningar. Arbetet med att minska klimatpåverkan behöver få högsta prioritet och drivas på bred front på alla nivåer. På den regionala nivån måste nya samarbeten starta, redan etablerade fortsätta och arbetet utvecklas för att vi ska nå målet att bromsa den globala uppvärmningen och begränsa klimatpåverkan.

För att kunna hantera stigande havsnivåer och andra klimateffekter längs kusten måste det skapas förutsättningar att utföra klimatskydd. För att hindra erosion och översvämning. Dessa fysiska åtgärder (vallar, strandfodring, stenskonig mm) måste kunna utföras trots andra intressen och värden i strandzonerna såsom strandskydd.

Länsstyrelsen och kommunerna bör arbeta för att ändra regelverk så att klimatåtgärder i strandzonerna kan genomföras enklare.